

Kerstinboda industriområde

PM
Arkeologisk utredning etapp 2

Södermanlands län, Södermanland, Katrineholms kommun,
Kerstinboda 3:1

Louise Evanni

Arkeologerna

Statens historiska museer

Våra kontor

Linköping

Lund

Möln dal

Stockholm

Uppsala

Kontakt

010-480 80 00

info@arkeologerna.com

fornamn.efternamn@arkeologerna.com

www.arkeologerna.com

Arkeologerna

Statens historiska museer

Upphovsrätt, där inget annat anges, enligt Creative Commons licens CC BY.

Villkor på <http://creativecommons.org/licenses/by/2.5/se>

Innehåll

Inledning	4
Bakgrund	4
Metod och genomförande	4
Resultat	4
Referenser	5
Administrativa uppgifter	5
Bilagor	6
Bilaga 1. Schakttabell	6

Inledning

På uppdrag av Länsstyrelsen i Södermanlands län har Arkeologerna vid Statens historiska museer, genomfört en arkeologisk utredning etapp 2 inom fastigheten Kerstinboda 3:1, Katrineholms kommun, i Södermanland (fig.1 och 2). Utredningsgrävningen genomfördes med anledning av att Katrineholms kommun planerar att bygga ut det befintliga industriområdet i Kerstinboda.

Den arkeologiska utredningen etapp 2 syftade till att fungera som planeringsunderlag inför det fortsatta handläggandet av ärendet. Uppdragsgivare var Katrineholms kommun genom Jonatan Faijersson. Ansvarig för utredningen var Louise Evanni.

Bakgrund

Undersökningsområdet ligger kanten av en mosse och ett mindre skogsparti och åkermark, samt delvis inom industrimark i sydväst. Området utgörs av en flack förhöjning, något neddraget i förhållande till en åsrygg i söder, på en nivå mellan 43 och 48 meter över havet. Den arkeologiska utredningen etapp 2 har föregåtts av en arkeologisk utredning etapp 1, som genomfördes år 2020 av Arkeologerna. Vid utredningens första etapp påträffades ett boplatsläge, objekt 302, beläget invid en fornsjö som idag utgörs av en torvmosse.

Undersökningens syfte var att ta reda på om fornlämningar berörs av arbetsföretaget och om sådana påträffas, om möjligt avgränsa dessa.

Metod och genomförande

Utredningens etapp 2 innebar att söschakt togs upp inom utredningsområdet. Söschaktningen omfattade också den forntida strandzonen vilket innebar att kvartärgeolog var närvarande vid schaktning i torvmarken. Schakten grävdes skiktvis ned till orörd nivå och rensades för hand med handredskap. För torvmarken gällde att ta upp schakt i den forna strandzonen.

Resultat

Sammanlagt togs 21 schakt upp med grävmaskin, motsvarande ca 300 m² (fig. 3). Samtliga schaktbeskrivningarna återfinns i bilaga 1. Vid schaktningen visade det sig att den sydvästra delen av undersökningsområdet, motsvarande ca 4000 m² var delvis täckt av jord- och stenhögar samt var urgrävt. Vidare undersöktes inte området direkt under kraftledningen som skar undersökningsområdet. Dessutom kantades detta område av elkablar i marken, varför en zon på ca 2000 m² undveks.

I samband med schaktningen påträffades inget av antikvariskt intresse.

Från utredningens etapp 1 daterades ett borrhov från mitten av mossen. Detta gav ca 2500 BC och visar på när fornsjön börjar växa igen. Vid den aktuella schaktningen i torvmossen, dvs den forna

strandzonen, påträffades organiskt material i form av vass och en trädstam på olika stratigrafiska nivåer. Den vass som nu påträffades kan visa när strandkanten börjar växa igen. Trädstammen föreföll inte bearbetad utan kan ha fallit av naturliga skäl men skulle kunna utgöra den fas när våtmarken försumpades ytterligare och de första träden dränktes. Två prover togs för datering.

Referenser

Administrativa uppgifter

SHMs dnr: 5.1.1-00700-2020.

Länsstyrelsens dnr: 431-5274-2020.

Uppdragsnr: 202001138.

SHMs projektnr: 720614536.

Intrasisprojekt: A2020_118.

Undersökningstid: 19–21 oktober 2020.

Projektgrupp: Katarina Appelgren, Jonas Bergman och Louise Evanni.

Underkonsulter: Foria.

Exploateringsyta: 18 000 kvadratmeter.

Undersökt yta: 303 kvadratmeter

Läge: Fastighetskartan, blad 65F 4GS Katrineholm.

Koordinatsystem: Sweref 99 TM.

Höjdsystem: Rikets, RH 2000.

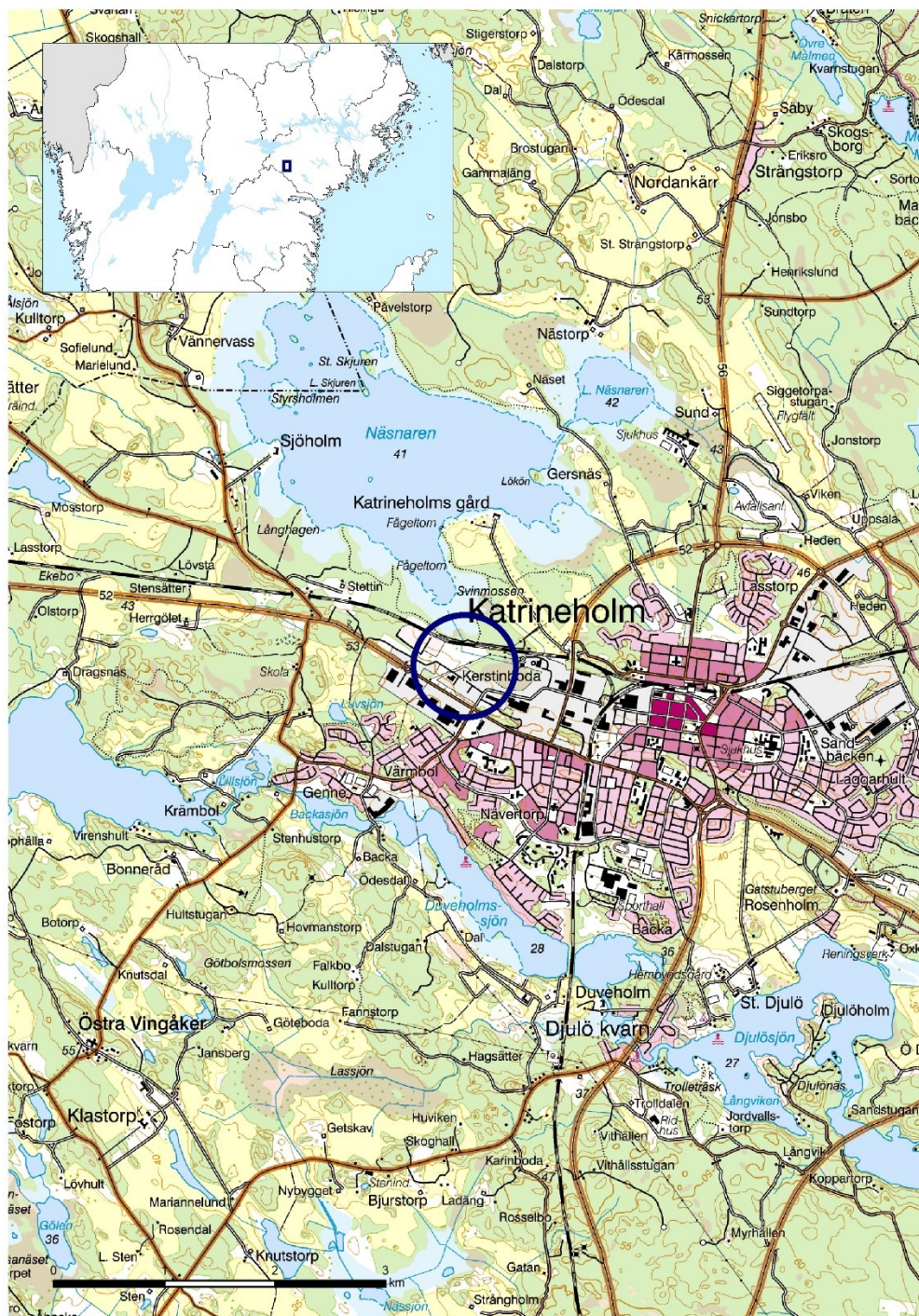
Dokumentationshandlingar: Digitala dokumentationshandlingar lagras tillsammans med Intrasisdatabasen.

Fynd: Inga fynd påträffades.

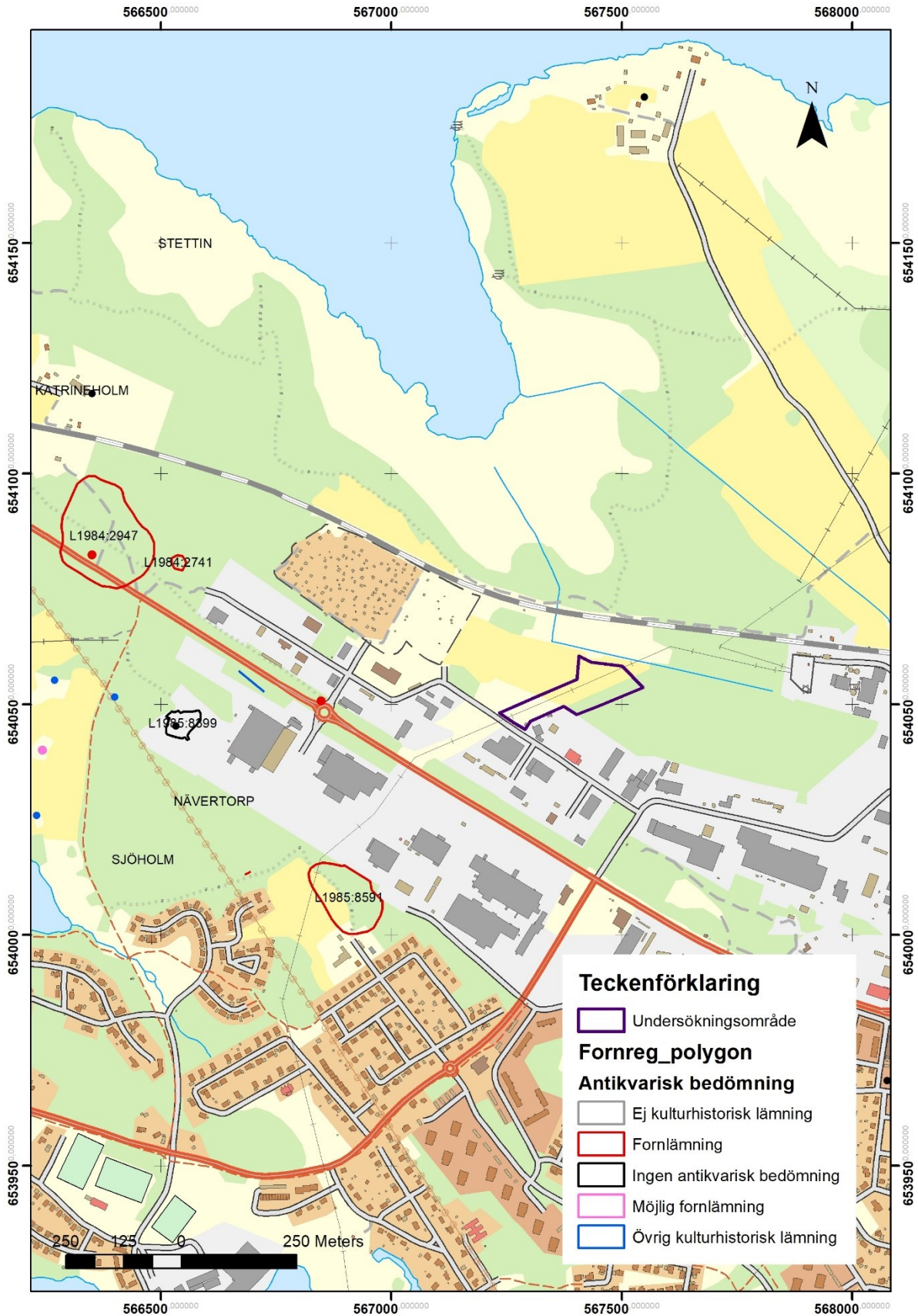
Bilagor

Bilaga 1. Schakttabell

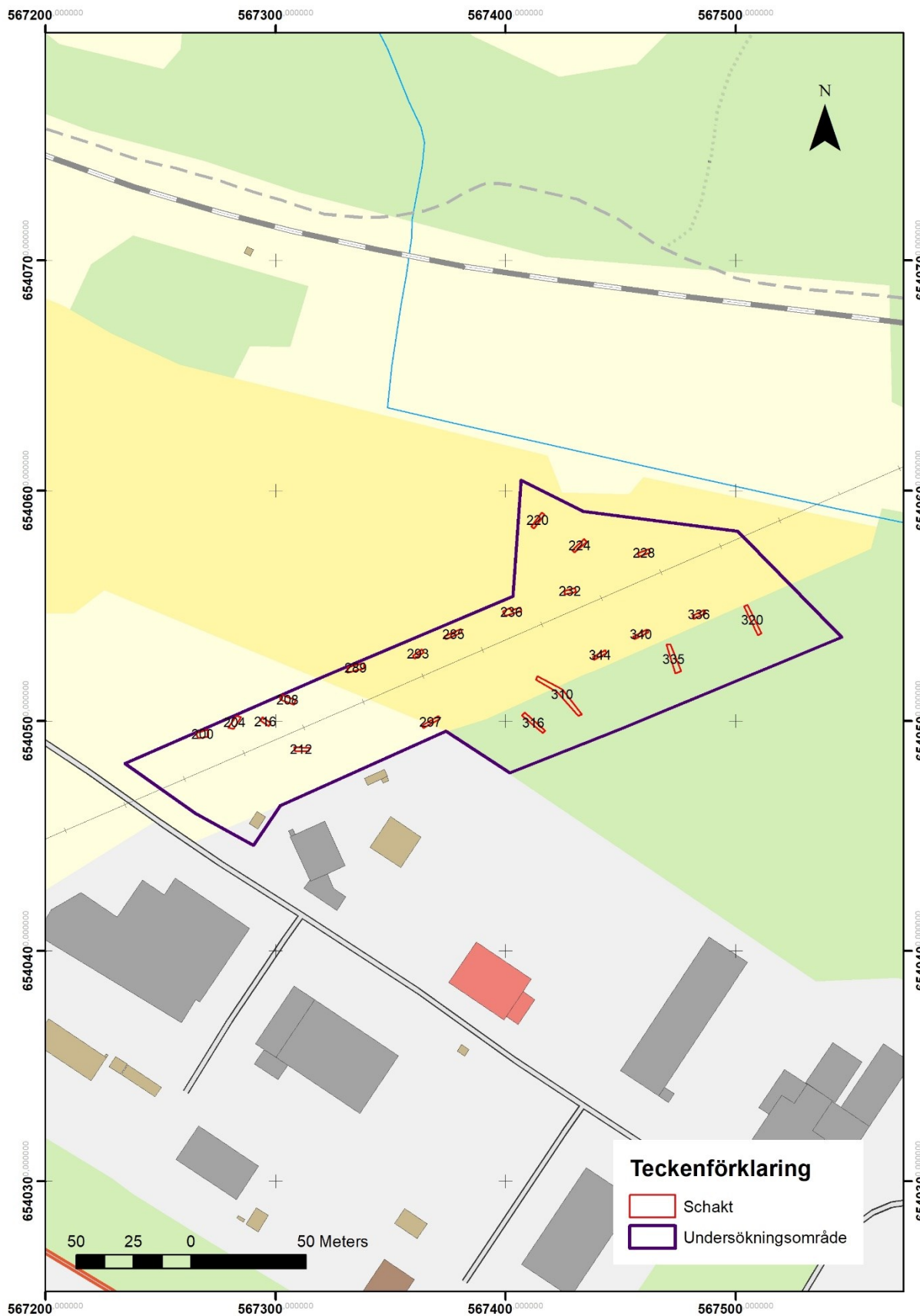
Schakt-nr	Beskrivning
200	Schaktet var 13,5 m ² stort och 0,8 m djupt. I schaktet fanns påförda massor bestående av mörkfärgad lera med någon småsten. Botten bestod av ljus lerblandad silt.
204	Schaktet var 13 m ² stort och 0,4–0,5 m djupt. Under 0,2 m tjockt lager av påförda massor bestod botten av ljus lerblandad silt och en 0,6 m stor markfast sten
208	Schaktet var 13,5 m ² stort och 0,5 m djupt. Under 0,45 m tjockt lager av påförda massor med ett intill 0,1 m tjockt lager av grus. Botten bestod av ljus silt.
212	Schaktet var 10,5 m ² stort och 0,4 m djupt. fanns ett 0,4 m tjockt lager av påförda massor. Botten bestod av ljus silt med järnutfällningar.
216	Schaktet var 7 m ² stort och 0,55 m djupt. Under påförda massor, 0,45 m tjockt bestod botten av ljus silt
220	Schaktet var 11 m ² stort och 0,3–0,4 m djupt. Under 0,3 m tjock matjord bestod botten av vit silt.
224	Schaktet var 11 m ² stort och 0,3 m djupt. Under 0,2 m tjock matjord bestod botten av ljus vit silt.
228	Schaktet var 8 m ² stort och 0,3 m djupt. Under 0,25 m tjock matjord bestod botten av vit lerblandad silt och en markfast 0,9 m stor sten.
232	Schaktet var 8 m ² stort och 0,3–0,4 m djupt. Under 0,3 m tjock matjord bestod botten av ljus lera.
236	Schaktet var 15 m ² stort och 0,3 m djupt. Under 0,2–0,3 m tjock matjord bestod botten av vit silt och i norra kanten en 0,8 m stor markfast sten.
285	Schaktet var 11 m ² stort och 0,3–0,4 m djupt. Under 0,3 m tjock matjord bestod botten i östra delen av ljus lera med järnutfällningar och i den västra av ljus vit silt.
289	Schaktet var 16,5 m ² stort och 0,3 m djupt. Under 0,1–0,3 m tjock matjord bestod botten av ljus silt och i den centrala delen fanns även järnutfällningar.
293	Schaktet var 7,6 m ² stort och 0,3 m djupt. Under 0,1–0,3 m tjock matjord bestod botten av ljus silt.
297	Schaktet var 11 m ² stort och 0,3 m djupt. Under 0,1–0,3 m tjock matjord bestod botten av lerblandad ljus silt.
310	Schakt upptaget i mosse, ca 50 m ² stort och mellan 0,5 och 1 m djupt. Lagerföljden utgjordes i ytan av ett 0,2–0,7 m tjockt torvlager, följt av sjösediment i form av grovdetriusgryttja, ca 0,2 m tjockt samt lergyttja ca 0,4 m tjockt. I botten postglacial lera. För detaljerad stratigrafi - se kvartärgeologisk beskrivning.
320	Schakt upptaget i mosse, ca 18,25 m ² stort och mellan 0,5 och 1 m djupt. Lagerföljden utgjordes i ytan av ett 0,2–0,7 m tjockt torvlager, följt av sjösediment i form av grovdetriusgryttja, ca 0,2 m tjockt samt lergyttja ca 0,4 m tjockt. I botten postglacial lera. För detaljerad stratigrafi - se kvartärgeologisk beskrivning.
335	Schakt upptaget i mosse, ca 23,55 m ² stort och mellan 0,5 och 1 m djupt. Lagerföljden utgjordes i ytan av ett 0,2–0,7 m tjockt torvlager, följt av sjösediment i form av grovdetriusgryttja, ca 0,2 m tjockt samt lergyttja ca 0,4 m tjockt. I botten postglacial lera. För detaljerad stratigrafi - se kvartärgeologisk beskrivning.
336	Schakt upptaget i mosse, ca 29 m ² stort och mellan 0,8 och 1 m djupt. För stratigrafien - se Jonas beskrivning. I schaktet påträffades ett kullfallet träd (P334 - bark fr ek?) samt vass (P332)
340	Schaktet var 8 m ² stort och 0,3 m djupt. Under 0,2 m tjock matjord bestod botten av ljus lera.
344	Schaktet var 8,5 m ² stort och 0,3–0,4 m djupt. Under 0,3 m tjock matjord bestod botten av ljus lera

Figur 1. Läget för förundersökningen markerat på utsnitt ur GSD-Terrängkartan 592 Katrineholm och Sverigekartan, skala 1:50 000.

Figur 2. Utredningsområdet (lila markering) och närbelägna fornlämningar (enligt FMIS) på utdrag ur GSD-Fastighetskartan, blad 65F 4GS Katrineholm. Skala 1:10 000.

Ankom: 2020-10-26 Ärende: PLAN.2018.7 Handling: 517962

Figur 3. Plan över undersökta schakt markerade på utdrag ur GSD-Fastighetskartan, blad 65F 4GS Katrineholm. Skala 1:2000.

